

Հաստատված է
ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի
տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի
2023 թվականի հունվարի 31-ի № 02-Լ որոշմամբ

ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ԳԼԱՅԱՏՈՒՄ

ԲՆԱՊԱՀՊԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆԴԵՐՔԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ
2022 ԹՎԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) կատարողականի գնահատումը կատարվել է հիմք ընդունելով 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ի «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի պահանջները և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հունիսի 25-ի «Տեսչական մարմինների գործունեության կատարողականի գնահատման սկզբունքները, չափորոշիչները և կարգը հաստատելու մասին» N 693-Ն որոշման հիման վրա: Կատարողականի գնահատման մեթոդոլոգիան հաստատվել է ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի 2021 թվականի ապրիլի 21-ի N12-L որոշմամբ:

Տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման չափորոշիչներն են՝

1. Նպատակի չափորոշիչներ.
2. գործընթացի չափորոշիչներ.
3. արդյունքի չափորոշիչներ:

1. ՆՊԱՏԱԿԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

1. Կատարողականի գնահատման նպատակի չափորոշիչները վերաբերում են բնապահպանության և ընդերքի ոլորտներում անվտանգության և օրենսդրության պահանջների պահպանման ապահովման վերլուծությանը:

1.1) Տեսչական մարմնի գործունեության հիմնական նպատակին հասնելու մակարդակը գնահատելու համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ոլորտի համար վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշռի միջին ցուցանիշը:

Այն արտահայտվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$L = S_1/S$$

Որտեղ՝

L-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

S₁-ը հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումարն է.

S–ը հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների քանակն է:

Ըստ Տեսչական մարմնի վերահսկողական ոլորտների՝ L ցուցանիշի և ստուգումների քանակի համեմատականը ներկայացված է աղյուսակ 1-ում.

Աղյուսակ 1

Ցուցանիշներ	Վերահսկողական ոլորտ		Համեմատ	Վերահսկողական ոլորտ		Համեմատ
	բնապահպա ն. 2022թ. 2-րդ եռամ.	բնապահպա ն. 2021թ. 2-րդ եռամ.		ընդերք 2022թ. 2-րդ եռամ.	ընդերք 2021թ. 2-րդ եռամ.	
Իրականացված ստուգումների քանակ՝ S	54	26	28	16	11	5
Իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումար՝ S ₁	553,20	312,05	241,15	238,86	224,3	14,56
Ցուցանիշը՝ L	10,24	12,00	-1,76	14,93	20,39	-5,46

Ըստ ստուգվող օբյեկտների գործունեության ոլորտի՝ L ցուցանիշի և ստուգումների քանակի համեմատականը ներկայացված է Աղյուսակ 2-ում.

Աղյուսակ 2

Գործունեության ոլորտ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումներ ի քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2021թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումներ ի քանակ՝ S	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն
01 Բուսաբուծություն ու անասնաբուծություն, որսորդություն և հարակից ծառայություններ	4	29,30	7,33	0	0,00	0,00	4	7,33
01.6 Գյուղատնտեսության բնագավառում օժանդակ գործունեություն և բերքի մշակում բերքահավաքից հետո՝ ոռոգում	1	50,00	50,00	0	0,00	0,00	1	50,00
02.2 Փայտամբերումներ 84	1	13,24	13,24	1	22,20	22,20	0	-8,96
03 Ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	1	7,50	7,50	6	124,40	20,73	-5	-13,23
07.2 Գունավոր մետաղների հանքաքարերի արդյունահանում 97	2	48,61	24,31	3	56,85	18,95	-1	5,36
08 Հանքագործական արդյունաբերության և բացահանքերի շահագործման այլ ճյուղեր	11	159,25	14,48	7	132,70	18,96	4	-4,48
09 Հանքագործական արդյունաբերության հարակից գործունեություն	3	31,00	10,33	1	34,75	34,75	2	-24,42
10 Սննդամբերքի արտադրություն	1	10,00	10,00	2	19,00	9,50	-1	0,50
11 Խմիչքների արտադրություն	2	30,00	15,00	3	19,70	6,57	-1	8,43
20 Քիմիական նյութերի և քիմիական արտադրատեսակների արտադրություն	1	8,00	8,00	0	0,00	0,00	1	8,00
22 Ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1	9,50	9,50	0	0,00	0,00	1	9,50

Գործունեության ոլորտ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2021թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն
23 Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	6	73,00	12,17	0	0,00	0,00	6	12,17
24 Հիմնային մետաղների արտադրություն	1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,00
28 Մեքենաների և սարքավորանքի արտադրություն՝ չներառված ուրիշ խմբավորումներում	0	0,00	0,00	1	2,00	2,00	-1	-2,00
32 Արտադրատեսակների արտադրություն՝ չներառված ուրիշ խմբավորումներում	1	3,00	3,00	0	0,00	0,00	1	3,00
35.11 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,00
35.11.2 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն հիդրոէլեկտրակայաններում 85	17	96,81	5,69	5	4,80	0,96	12	4,73
36 Ջրի հավաքում, մշակում և բաշխում	0	0,00	0,00	1	25,70	25,70	-1	-25,70
38 Թափոնների հավաքում, մշակում և ոչնչացում, նյութերի վերականգնում	3	41,20	13,73	0	0,00	0,00	3	13,73
39 Թափոնների վնասագերծում և այլ մշակում	2	16,20	8,10	0	0,00	0,00	2	8,10
41 Շենքերի շինարարություն	1	25,00	25,00	2	20,07	10,04	-1	14,96
42 Քաղաքացիական շինարարություն	3	61,57	20,52	0	0,00	0,00	3	20,52
43 Մասնագիտացված շինարարական գործունեություն	0	0,00	0,00	1	6,00	6,00	-1	-6,00
55 Կացության կազմակերպում	2	16,48	8,24	0	0,00	0,00	2	8,24
56 Հանրային սննդի կազմակերպում	1	2,30	2,30	2	8,00	4,00	-1	-1,70

Գործունեության ոլորտ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2021թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S ₁	2021թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն	2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն
84 Պետության կառավարում և պաշտպանություն. պարտադիր սոցիալական ապահովագրություն	0	0,00	0,00	1	50,00	50,00	-1	-50,00
86 Առողջապահություն	1	19,40	19,40	1	10,18	10,18	0	9,22
91.0 Գրադարանների, արխիվների, թանգարանների և այլ մշակութային կազմակերպությունների գործունեություն 84	1	15,70	15,70	0	0,00	0,00	1	15,70
96 Այլ անհատական ծառայությունների մատուցում	2	25,00	12,50	0	0,00	0,00	2	12,50
Ընդամենը	70			37			33	

Այն դեպքում, երբ ստուգումն իրականացվել է ստուգաթերթի ոչ ամբողջական հարցերի շրջանակներում՝ ապա կշիռը հաշվարկվել է ստուգման ընթացքում խախտումներ արձանագրելու համար հիմք հանդիսացած հարցերի պատասխաններից ստացված կշիռների գումարի արժեքը բաժանելով ստուգման հարցերի շրջանակում այդ հարցերի պատասխանների կշիռների գումարի առավելագույն հնարավոր արժեքին և բազմապատկած ստուգաթերթերի առավելագույն կշռի միավորով՝ 50:

1.2) Ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ է վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռների միջին ցուցանիշը:

Այն արտահայտվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$C = S_R / S$$

Որտեղ՝

C-ն ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունն է.

S_R -ը հաշվետու ժամանակահատվածում ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումարն է.

S-ը հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների քանակն է:

Առավել ռիսկային բնագավառներ են համարվում «Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող՝ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու» և «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի նոյեմբերի 8-ի N1511-Ն և 2012 թվականի նոյեմբերի 22-ի N1562-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության 22 օգոստոսի 2019 թվականի N1125-Ն որոշման 16-րդ կետի 3-րդ աղյուսակում ընդգրկված 84 և ավելի միավոր ունեցող գործունեության տեսակները:

Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռների միջին ցուցանիշի հիման վրա ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը ներկայացված է աղյուսակում 3-ում:

Աղյուսակ 3

Գործունեության ոլորտ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ S_R	2022թ. 2-րդ եռամսյակ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ C	2021թ. 2-րդ եռամսյակ S_R	2021թ. 2-րդ եռամսյակ S	2021թ. 2-րդ եռամսյակ C	Համեմատություն 2022թ. և 2021թ. 2-րդ եռամ. C ցուցանիշի
02.2 Փայտամթերումներ 84	13,24	1	13,24	22,2	1	22,20	-8,96
07.2 Գունավոր մետաղների հանքաքարերի արդյունահանում 97	48,61	2	24,31	56,85	3	18,95	5,36
35.11.2 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն հիդրոէլեկտրակայաններում 85	96,81	17	5,69	4,8	5	0,96	4,73
91.0 Գրադարանների, արխիվների, թանգարանների և այլ	15,70	1	15,70	-	-	-	15,70

մշակութային կազմակերպությունների գործունեություն 84							
---	--	--	--	--	--	--	--

1.3) Ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները

Չափորոշչի գնահատումը կատարվում է տարին մեկ անգամ:

1.4) Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները

Չափորոշիչը գնահատվում է ելնելով խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար Տեսչական մարմնի կողմից մարդկային ռեսուրսների ու ֆինանսական միջոցների հատկացումից, ինչպես նաև փաստացի իրականացված խորհրդատվական, մեթոդական աջակցության և իրազեկման միջոցառումների քանակից և դրանցում մասնակիցների ընդգրկվածությունից:

Տնտեսավարող սուբյեկտների հետ կազմակերպվել են 2 խորհրդատվական, մեթոդական աջակցության իրազեկում-հանդիպումներ, Տեսչական մարմնի կողմից հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 7 հոգի, ֆինանսական միջոցներ չեն հատկացվել:

1.5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացված առաջարկների քանակը:

2022 թվականի 1-ին կիսամյակի ընթացքում վերահսկողական ոլորտի օրենսդրության փոփոխության վերաբերյալ ՀՀ կառավարությանը և/կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացվել է 2 առաջարկություն:

2021 թվականի 1-ին կիսամյակի ընթացքում վերահսկողական ոլորտի օրենսդրության փոփոխության վերաբերյալ ՀՀ կառավարությանը և/կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացվել է 17 առաջարկություն:

2. ԳՈՐԾՆԹԱՑԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Գործընթացի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի գործառույթների իրականացման ընթացքին:

2.1) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը

Չափորոշիչը գնահատելու համար անհրաժեշտ է հաշվարկել հաշվետու ժամանակահատվածում տարեկան ծրագրով չալանավորված, սակայն ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում բուն ստուգման գործընթացի միջին տևողությունը:

Հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$R = T/N$$

որտեղ՝

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

T –ն ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի ընդհանուր տևողությունն է.

N–ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակն է:

Արդյունքները ներկայացվում է Աղյուսակ 4-ում:

Աղյուսակ 4

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի ընդհանուր տևողություն՝ T	366	159	207
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակ՝ N	34	19	15
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում բուն ստուգման գործընթացի միջին տևողություն՝ R	10,76	8,36	2,4

2.2) Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակը՝ ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ:

Չափորոշչի գնահատման համար անհրաժեշտ է հաշվարկել բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում հաշվետու ժամանակահատվածում կատարված ստուգումների քանակի հարաբերությունը Տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և նույն ժամանակահատվածում իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին:

Հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$R = N_2/N_1$$

որտեղ՝

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

N₂–ը բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակն է.

N₁ –ը ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

Արդյունքները ներկայացվում է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակը՝ N_2	45	27	18
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակ՝ N_1	36	18	18
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակի և ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակին հարաբերությունը՝ R	1,25	1,5	-0,25

Ստորև ներկայացնում ենք նաև ընդհանուր ստուգումներում բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների տոկոսային հարաբերակցությունը:

Արդյունքները ներկայացվում է աղյուսակ 5.1-ում:

Աղյուսակ 5.1

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակը	45	27	18
Ստուգումների ընդհանուր քանակ	70	37	33
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակի և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի տոկոսային հարաբերությունը	64,29	72,97	-8,68

2.3) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$A = T/N$$

որտեղ՝

A–ն ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունն է.

T–ն ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր տևողությունն է.

N–ը ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակն է:

Արդյունքները ներկայացված են աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
-------------	----------------------	----------------------	----------

Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր տևողություն՝ T	450,00	202,00	248,00
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակ՝ N	36	18	18
Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողություն՝ A	12,5	11,22	1,28

2.4) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ) հարաբերակցությունը[1] ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին.

Հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$R = N_2/N_1$$

որտեղ՝

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

N₂-ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է, (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ).

N₁ -ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

[1]- Էական վնաս են համարվել այն դեպքերը, երբ ստուգման ընթացքում խախտումներ արձանագրելու համար հիմք հանդիսացած հարցերի պատասխաններից ստացված կշիռների գումարի արժեքը կազմել է ստուգման ենթակա հարցերի կշիռների գումարի 70 և ավելի տոկոսը:

Արդյունքները ներկայացվում է աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակ (N₁), այդ թվում՝	34	19	15
- կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ (N ₂)	4	2	2
R ցուցանիշ	0,12	0,10	0,02

2.5) Ստուգման ենթարկված օբյեկտների բավարարվածության աստիճանը Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, ընթացակարգերի

թափանցիկությունից, տեղեկատվության որակից և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից.

Չափորոշչի գնահատումը կատարվում է ելնելով Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառության, ընթացակարգերի թափանցիկության, տեղեկատվության որակի և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժության վերաբերյալ ստացված դիմում-բողոքների քանակի:

Եթե առկա է բողոք (դատական կամ վարչական), ապա նշանակում է, որ տնտեսավարողը բավարարված չէ և/կամ Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, և/կամ տեղեկատվության որակից, և/կամ ընթացակարգերի թափանցիկությունից, և/կամ Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից:

2022 թվականի 2-րդ եռամսյակում ստացվել է 11 հատ դիմում-բողոք:

2021 թվականի 2-րդ եռամսյակում ստացվել է 18 հատ դիմում-բողոք:

Բողոքների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Աղյուսակ 10-ում:

3. ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Արդյունքի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի կոնկրետ լիազորության իրականացման անմիջական արդյունքին.

3.1) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցությունը

Գնահատումը կատարվում է հետևյալ բանաձևով`

$$R = N_2/N_1$$

որտեղ`

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

N₂-ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է.

N₁-ը ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

Արդյունքները ներկայացվում է աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակ` N₂	34	19	15
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակ` N₁	36	18	18
Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցություն` R	0,94	1,06	-0,12

3.2) Տեսչական մարմնի վերահսկման երեքից հինգ բարձր ռիսկային բնագավառներում իրավիճակի փոփոխությունը.

Չափորոշչի գնահատումը կատարվում է տարեկան մեկ անգամ:

3.3) Ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները.

Հաշվարկները կատարվել են հասանելի տեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական միջոցների միջին ցուցանիշը ստանալու համար հիմք է ընդունվել ստուգումների համար հատկացված գործուղման ծախսերի և ստուգումների քանորդը: Արդյունքները ներկայացվում է աղյուսակ 9-ում:

Աղյուսակ 9

Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Մեկ ստուգման համար ծախսված ֆինանսական միջոցների միջին ցուցանիշ (գործուղումներ)	118 722	264 000	-145 278
Մեկ ստուգմանը մասնակցած մարդկային ռեսուրսների միջին ցուցանիշ	3,07	3,05	0,02
Ստուգումների քանակ	70	37	33

Հաշվետու ժամանակահատվածում վառելիքի ծախսը կազմել է 17 570 լիտր բենզին, որից գործուղման համար ծախսվել է 8990 լիտր բենզին, գործուղման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները՝ **20 298 100** դրամ:

3.4) Տեսչական մարմնի, Տեսչական մարմնի աշխատակիցների դեմ բերված դիմում-բողոքների քանակը և դրանց արդյունքները

Չափորոշիչը գնահատվում է վերլուծելով հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի, նրա աշխատակիցների գործողությունների կամ անգործության կամ նրա կողմից ընդունված վարչական ակտերի դեմ բերված բողոքների քանակը և դրանց վերաբերյալ ընդունված որոշումները:

Չափորոշիչը գնահատվում է ստացված բողոքների քանակի և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ:

Վերը նշված չափորոշիչի գնահատման համար ելակետային տվյալները ներկայացվում է Աղյուսակ 10-ում:

Աղյուսակ 10

N	Ցուցանիշներ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	2021թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ .
1	Տեսչական մարմնի դեմ բերված բողոքների քանակ, այդ թվում՝	11	18	-7
1.1	- դատական կարգով	8	12	-4
1.2	- վերադատության կարգով	3	6	-3
2	Դատական կարգով բողոքների արդյունքում ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող որոշումների քանակ,	5	6	-1

	այդ թվում՝			
2.1	- բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի)	4	2	2
2.2	- մերժված	0	2	-2
2.3	- այլ (կարճված, հաշտության համաձայնություն և այլն)	1	2	-1
3	Դատական կարգով բողոքների արդյունքում ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի) որոշումների քանակը, որոնք նախկինում վերադասության կարգով բողոքարկվել և մերժվել են	1	0	1
4	Վերադասության կարգով բողոքների արդյունքում ընդունված որոշումների քանակ, այդ թվում՝	3	6	-3
4.1	-բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի)	1	0	1
4.2	- մերժված	2	6	-4
4.3	- առանց քննության թողնված	-	-	-
5	Ստուգումների քանակ	70	37	33

Տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման արդյունքում հայտնաբերված թերությունների վերացման ուղղությամբ Որակի ապահովման ստորաբաժանումը առաջարկությունները ներկայացնում է ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի որակի ապահովման վարչության եռամսյակային հաշվետվություններում:

2021 թվականի ընթացքում իրականացվելիք ստուգումների ծրագրով նախատեսված այն ստուգումները, որոնք սկսվել են 2021 թվականին և ավարտվել 2022 թվականին, 2022թ. 2-րդ եռամսյակի կատարողականի գնահատման հաշվետվության մեջ ներկայացված են որպես չպլանավորված ստուգումներ, քանի որ դրանք պլանավորված չեն եղել 2022 թվականին իրականացվելիք ստուգումների ծրագրում, հաշվի առնելով, որ տվյալ կատարողականի գնահատման հաշվետվությունը վերաբերում է 2022 թվականի 2-րդ եռամսյակին:

Այլ կերպ ասած, 2022 թվականի ծրագրային ստուգումներ են համարվել այն ստուգումները, որոնք ներառված են եղել 2022 թվականին իրականացվելիք ստուգումների ծրագրում և ստուգում սկսելու հանձնարարագրի հիմքը եղել է նշված ծրագիրը:

